

PROGRAMA D'ACCIONS FORMATIVES ENTRE ART I EDUCACIÓ PER A PROFESSORAT

Explorant processos col·laboratius entre espais de creació i producció artística i centres educatius per a repensar l'aprenentatge en **àrees rurals**

Dates: **Dissabte 27 de setembre i 4 d'octubre de 2025**

Horari: **De 09:30h a 17:30h**

Vint-i-quatre hores lectives en modalitat semipresencial

(setze hores presencials, i vuit hores de treball autònom)

Lloc: **Ca La Rosa** - Centre d'art i recerca (Verges) i **l'Animal a l'Esquena** (Celrà)

Una proposta de **Xarxaprod**. Xarxa d'espais de creació i producció de Catalunya, amb la implicació de **l'Animal a l'esquena**, **Ca La Rosa**, Centre d'art i recerca, i **Idensitat**; i la participació de **A cobert**, **Cal Gras** i **MIT**, Museu Internacional dels Titelles de Catalunya.

Més informació i inscripcions

Descripció:

Després d'un procés de diagnosi i reflexió interna sobre el paper dels espais de creació i producció artística com a agents educatius i de mediació cultural en el territori, el *Programa d'accions formatives entre art i educació per a professorat* s'ha dissenyat per explorar les possibilitats transformadores de les pràctiques artístiques contemporànies en contextos educatius.

L'objectiu principal és oferir al professorat de secundària eines i metodologies creatives que puguin aplicar-se al seu treball a l'aula, establint vincles significatius amb els centres de creació artística de proximitat.

La formació, centrada en establir una base comuna per a la col·laboració i el codisseny de programes artístics-educatius entre professionals d'ambdós sectors, cerca transformar la percepció del procés artístic, concebent-lo com una eina metodològica amb gran potencial educatiu.

Mitjançant recursos pràctics, casos d'estudi i dinàmiques participatives, es fomentarà el pensament crític al centre del procés d'aprenentatge. Els participants adquiriran eines transversals per comprendre i aplicar conceptes vinculats al món de l'art a l'aula, posant-los al servei de necessitats pedagògiques concretes.

Al llarg del programa, els participants diagnosticaran necessitats educatives i les abordaran des d'una perspectiva artística. També aprendran a formalitzar col·laboracions amb artistes i centres de creació, i, en última instància, desenvoluparan prototips de projectes artístics aplicats a les seves aules basats en els coneixements adquirits.

Com pot el procés creatiu convertir-se en una eina per reflexionar i qüestionar la realitat que ens envolta? Quins valors es despleguen quan cocreem en xarxa? Pot el procés mateix esdevenir un espai de descoberta, reflexió i transformació col·lectiva? Com, a través de la residència artística, pot l'aula transformar-se en un laboratori on experimentar altres formes d'aprendre i ensenyar?

A través de ponències, taules rodones, exercicis pràctics i espais de reflexió i integració, el *Programa d'accions formatives entre art i educació per a professorat* ofereix als docents un entorn compartit d'experimentació pedagògica. El programa posa en diàleg la realitat educativa amb la pràctica artística, creant ponts entre els centres educatius i els centres de creació per promoure transformacions reals en l'educació.

Aquesta proposta té la voluntat d'empoderar el professorat amb eines creatives que impulsin un canvi educatiu significatiu i arrelat al territori, apropant-lo al potencial renovador de la creació contemporània com a eina transversal d'aprenentatge i pensament.

Programa del curs:

Facilita: **Auri Alós**, investigadora en mediació artística i educativa

→ TREBALL AUTÒNOM PREVI

Lectura del text *¿Porqué no vamos a los colegios? Sobre la ausencia del arte actual en la escuela*, de Paloma Rueda Gascó, reflexió crítica i extracció de conclusions.

Primer dia a **Ca La Rosa (Verges)**

Dissabte 27 de setembre, de 09:30h a 17:30h

9.30h-10.30h

Cartografies inicials, expectatives i connexions

- **Presentació del Programa d'accions formatives entre art i educació per a professorat** (context, sentit i eixos de treball).
A càrrec de Laia Casanova, gerent de Xarxaprod.
 - **Presentació del professorat assistent, del seu bagatge i expectatives.**
 - **Trobada a través de la lectura:** Recull d'idees clau i reflexió crítica entorn de *¿Por qué no vamos a los colegios? Sobre la ausencia del arte actual en la escuela*, de Paloma Rueda Gascó.
-

10:30h-12:00h

Marc de referència comuns: Glossari en (de)construcció, i anatomia del vocabulari artístic

- **Anàlisi i dissecció del vocabulari associat al món de l'art**, per assentar les bases d'un espai de trobada i enteniment compartit entre els participants.
 - **Reflexió sobre les paraules clau i els conceptes fonamentals** de la creació contemporània, establint un glossari crític en constant revisió i deconstrucció.
-

12h-12.30h

Pausa cafè

12.30h-14.30h

Taula rodona - Veus creuades: Experiències d'intersecció entre espais de creació i producció i centre educatiu

- **Presentació de tres projectes artístics** desenvolupats col·laborativament en contextos educatius, a dues veus (Centre de Creació - Centre Educatiu).
 - **Residència d'artistes Cal Gras - projecte educatiu Procrea.**
A càrrec d'**Eva Quintana**, co-directora de Cal Gras.
 - **A Cobert - Alçar la mirada.**
A càrrec d'**Ingrid Ferrer**, co-coordinadora del projecte educatiu d'A cobert.
 - **MIT, Museu Internacional dels Titelles de Catalunya - Utilitzar els titelles com a recurs per treballar les emocions i millorar els aprenentatges.**
A càrrec de **Teia Moner**, directora del MIT, pedagoga terapèutica i professora d'educació especial.
- **Espai de diàleg i reflexió crítica** sobre les experiències desenvolupades, amb la participació del professorat assistent.

14.30h-15.30h

Pausa dinar

16h-17h

Ponència - Teixir xarxes, mapatge dels centres de creació com aliats educatius

A càrrec de **Laia Casanova**, gerent de Xarxaprod.

- **Introducció als centres de creació artística en territoris rurals** a Catalunya i les seves línies de treball, amb qui, potencialment, es poden desenvolupar projectes de cocreació educativa.
- **Mapa de recursos i equipaments associats a XarxaProd amb experiència en la intersecció entre art i educació**, així com un resum de projectes anteriors en col·laboració amb centres educatius.

15.30h-16h

Cas pràctic - Espais de creació i producció, una visita des del procés artístic

- **Visita a Ca la Rosa des de dins.**
A càrrec d'**Anna Solanilla**, coordinadora de l'espai.
- **Presa de contacte amb el dia a dia de la gestió d'un Centre d'Art i Investigació** en territori rural, comprenent les dinàmiques internes que es donen durant el procés de creació.

17h-17.30h

Presentació de l'exercici - Simulacre d'artista: Respondre des de l'art

- **Proposta d'exercici experimental** on les persones participants es posen a la pell d'un artista en residència per explorar com abordar un repte educatiu des de perspectives creatives.
-

→ TREBALL AUTÒNOM INTERMEDI

Reflexió i articulació de l'exercici Simulacre d'artista: Respondre des de l'art.

- **Diagnòstic d'un problema** que es presenta a l'aula, identificant una situació a transformar.
- **Formalització d'un encàrrec** simulat a un artista, descrivint el problema i les expectatives per a la seva resolució.
- **Reflexió sobre com l'artista abordaria aquest repte**, proposant didàctiques innovadores a través dels processos artístics.

Segon dia a **L'Animal a l'Esquena (Celrà)**

Dissabte 4 d'octubre, de 09:30h a 17:30h

9:30h-10:15h **Presentació dels prototips-Simulacre d'artista: Respondre des de l'art**

- **Exposició d'aquells prototips desenvolupats** arran de la pràctica que vulguin com partir-se, i anàlisi col·lectiva dels punts en comú i els elements innovadors de les propostes.
 - **Espai de reflexió i imaginació** sobre el procés de residència artística i el treball de l'art-educador, introduint el següent cas pràctic.
-

10:15-11:30h **Cas pràctic - L'artista com a facilitador: una sessió en residència**

A càrrec d'**Elina Rodríguez** i **Verónica Santiago**, artistes residents a L'Animal a l'Esquena en el marc del programa Iberescena, amb els projectes de recerca *Emanaciones* i *¿De qué agua venís?*, respectivament.

- **Presentació dels projectes** i aproximació a un procés de residència i d'investigació artística.
 - **Pràctica experiencial** d'alguns dels exercicis desenvolupats en el marc de la seva recerca des del cos.
-

11:30-12h **Pausa cafè**

12-14h **Taller - Derives i altres formats. Metodologies per a la pràctica artística amb relació a l'espai social**

A càrrec d'**Anna Recasens**, d'Idensitat.

- **Taller pràctic** per engegar processos a l'aula amb la creació d'entorns híbrids, i dinàmiques de treball col·lectives, que permetin connectar els estudiants amb la pràctica artística.
 - **Presentació d'eines, recursos i formats** per a dissenyar dispositius educatius que permetin incorporar el pensament artístic de manera interdisciplinària, per a desplegar espais crítics i de reflexió vers la societat contemporània.
 - **Espai per reflexionar** sobre com integrar aquestes eines en el context particular de cada aula, establint ponts entre educació i creació artística.
-

14-15h **Pausa dinar**

15-16h

Ponència - Mapatge de recursos, ajudes i rutes de finançament

Amb la participació de **Sergi Díaz**, director del Programa temporal per a la millora de la presència de les arts i la cultura a l'educació, del Departament de Cultura; i de **Mariana Dornelles**, responsable de Projectes educatius i culturals a la Fundació Carulla.

- **Introducció als circuits d'ajudes i subvencions**, tant públics com privats, amb informació clau sobre terminis, requisits i abast.
- **Guia pràctica per a gestionar subvencions** i elaborar dossiers de projecte per assegurar finançament per a iniciatives artístiques en l'àmbit educatiu.

16-17h

Teixint idees, la cocreació com acció i reflexió

- **Diagnosi d'una situació comuna** i disseny d'estratègies creatives per abordar-la, a través d'una dinàmica per a l'articulació de projectes col·lectius entre els participants.
- **Espai de diàleg pedagògic** per reflexionar sobre els reptes i les oportunitats del canvi en l'educació.
- **Proposta de l'exercici de conceptualització** *Reimaginant l'aula: Prototip artístic per a l'educació.*

17-17:30h

Conclusions, tancaments i obertures...

- **Valoració del Programa d'accions formatives entre art i educació** per a professorat, i propostes de millora.
 - **Qüestionari d'autoavaluació** de l'aprofitament i integració de l'aprenentatge.
-

→ TREBALL AUTÒNOM POSTERIOR

Exercici de conceptualització - Reimaginant l'aula: Prototip artístic per a l'educació

- **Disseny d'un projecte de creació artística/educativa** per abordar una necessitat detectada a l'aula, amb proposta de col·laboració amb un centre de creació o artista.
- **Diagnosi de la problemàtica i conceptualització de les seves línies generals:** objectius, metodologia, finançament i estratègies de cocreació.
- **Desenvolupament de la idea pròpia**, aplicant els aprenentatges del programa, amb l'objectiu de presentar-la al claustre per a transformar l'entorn educatiu mitjançant l'art.

Opció de seguiment: sessió posterior d'assessorament i acompanyament al projecte, a càrrec d'Idensitat.

Més informació i inscripcions

Organitza

Amb la col·laboració de

Amb el suport de

